

Motion till riksdagen 2024/25:2631

av **Ulrika Westerlund m.fl. (MP)**

En översyn av statsbidraget till funktionsrättsrörelsen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över det statliga anslaget till funktionsrättsorganisationer och utreda möjligheten att höja detta, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att under översynen också utreda kriterierna för bidragsgivningen för att säkerställa att alla relevanta organisationer har möjlighet att söka stöd för sitt arbete, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Förordning (2000:7) om statsbidrag till handikapporganisationer styr bidragsgivningen till funktionsrättsrörelsens olika organisationer. Från rörelsen har under lång tid framförts ett behov av att anslaget borde höjas, eftersom detta inte skett under lång tid – vilket naturligtvis i praktiken har lett till en urholkning av summan som finns tillgänglig. Detta försvagar en viktig rörelse som arbetar för rättigheter och förbättrade livsvillkor för människor som ibland kan ha stora behov av stöd och vara i en utsatt situation. Det borde därför vara prioriterat att höja anslaget.

I samband med översynen om nivån på anslaget borde också kriterierna ses över för att säkerställa att dessa inte utesluter viktiga organisationer. Till bland annat oss har framförts exempelvis att kravet på att organisationen ska vara verksam i flera län försvårar för organisationer som inte är organiserade länsvis, men ändå bedriver ett nationellt arbete. Det kan till exempel gälla de föreningar och förbund som företräder personer som lever med sällsynta hälsotillstånd, eftersom de företräder för få personer och inte kan vara organiserade regionalt – men också andra typer av organisationer som lagt upp sitt arbete på ett annat sätt än länsvis organisering eftersom de bedömt detta som mer ändamålsenligt. Inom funktionsrättsrörelsen finns också organisationer som företräder människor som har svårt att organisera sig på klassiskt folkrörelsevis, men vars röster ändå måste höras.

Även kravet på att ”verka för förändringar inom flera samhällsområden” har varit ett hinder för organisationer, som själva kanske menar att de gör detta, men har fått avslag med hänvisning till denna formulering. Det är naturligtvis delvis en fråga om tolkning, där den beslutsfattande myndigheten och organisationen har olika uppfattning. Kriteriet skulle kunna förtydligas. Formuleringen om synnerliga skäl som kan möjliggöra bidragsgivning även om inte alla krav är uppfyllda skulle också kunna förtydligas och exemplifieras.

Statsbidraget borde vara utformat och dimensionerat på ett sätt så att funktionsrättsrörelsens expertkunskap och viktiga arbete tas tillvara. Det borde till exempel möjliggöra representation och aktivt deltagande i arbetsprocesser som verkar för att förbättra situationen för utsatta personer med funktionsnedsättning.

Både åtgärden att höja anslaget och att se över kriterierna är angelägna. Det borde göras samtidigt, så att inte till exempel förändrade kriterier ökar antalet berättigade organisationer utan att anslaget höjs.

Märta Stenevi (MP)

Leila Ali Elmi (MP)

Jan Riise (MP)